Frisse duik naar goud

Bezuinigen op energienota zwembaden

door THIJS WARTENBERGH

ROTTERDAM – Met de snelheid waarmee Pieter van den Hoogenband ooit door het water kliefde, worden in gemeentelijke, overdekte zwembaden op veel plaatsen maatregelen getroffen om de elektriciteits- en gasnota te verlagen.

De uitdrukking dat er na een duik veel geld naar boven valt te halen, komt van Agentschap.nl, de overheidsinstantie die duurzaamheid en innovatie promoot. „Er zijn aanzienlijke bedragen te besparen via bouwkundige maatregelen en door te bekijken wat er gedaan kan worden aan bassin, lucht, licht en water. Je verhoogt daarbij het comfort voor de klant", aldus woordvoerder Albert Hulshoff.

In veel accommodaties heeft energiebesparing jarenlang niet hoog op de agenda gestaan, aldus Hulshoff. Een groeiend besef voor duurzaamheid in de publieke opinie heeft veel directies van zwembaden de ogen geopend. Rotterdam is daarvan een voorbeeld. Daar zijn negen baden energiezuiniger gemaakt, wat moet leiden tot een besparing van 34 procent op de energielasten. De aanpassingen leiden verder tot een verlaging van de CO_2-emissie van 2000 ton.

Senior projectmanager Jeroen Mieris van Strukton, dat de aanpak van de zwembaden ter hand neemt en hiertoe met de gemeente Rotterdam een overeenkomst heeft gesloten: „We zorgen er ook voor dat de kwaliteit van het water en de lucht in het bad verbetert. Zo wordt de vaak irritante chloorlucht verminderd door het water een speciale behandeling te geven. Vrij simpele oplossingen als het leggen van een foliedeken over het water, 's avonds als de zwemmers weg zijn, hoeven niet veel te kosten. Een dergelijke aanpak levert al winst op. Je hoeft niet een heel gebouw te renoveren om resultaat te zien", aldus Mieris. De Rotterdamse werkwijze is zo succesvol, dat deze landelijk navolging vindt, voegt hij eraan toe.

• *Roland Roijen van Technisch Buro Hermans in zwembad De Treffer, dat door dit bedrijf energiezuiniger is gemaakt.* FOTO: FRITS WIDDERSHOVEN

Technisch Buro Hermans uit Maastricht, gespecialiseerd in energiebesparing bij zwembaden, meent dat er de laatste jaren al aardig wat is bereikt op dit punt, maar dat er nog een wereld te winnen is. „Beheerders van zwembaden weten vaak te weinig van de mogelijkheden om energie terug te dringen. Daarnaast hebben nogal wat installateurs helaas te weinig kennis in huis om een zwembad adequaat aan te pakken. De 700 overdekte baden in ons land verbruiken evenveel energie als 70.000 huishoudens. Via een aantal installatie- en regeltechnische aanpassingen kan er al het nodige bereikt worden", aldus Guus Hermans sr.

NIET (TE) DUUR?

• *Noord-Nederland vanuit de ruimte, gezien door de Amerikaanse kunstmaan Landsat-5.* FOTO: NASA

jaarlijks zo'n 19 miljard dollar te besteden. Dat is op het eerste gezicht heel veel geld. Toch worden er door het publiek steeds minder vraagtekens bij gezet. Vroeger vond men alle ruimtevaart tuur. Sommigen vonden het zelfs overbodig. Maar dat is intussen wel veranderd. Iedereen wil graag onmiddellijk contact kunnen hebben met de rest van de wereld. Iedereen wil de Olympische Spe-

beleven. Iedereen wil goede weerberichten. Iedereen wil zich geen kopzorgen meer maken over hoe hij zijn bestemming snel en eenvoudig kan bereiken. En de technieken die daarvoor nodig zijn, worden uitsluitend door de ruimtevaart geleverd. En dan hebben we het nog niet eens over de nieuwe kennis van mens, aarde en heelal die ruimtevaart en ruimteonderzoek ons oplevert.

Intussen gaan de budgetten voor ruimtevaart bijna overal ter wereld omlaag ten opzichte van andere bestedingen. De Amerikanen bijvoorbeeld brengen samen jaarlijks 3820 miljard dollar op aan belastinggeld. Van elke dollar gaat nog steeds 25 procent naar defensie maar momenteel slechts 0,5 procent naar ruimtevaart. Dat wil zeggen dat het bedrag dat NASA per jaar krijgt door het Pentagon in

De Telegraaf
Top 100 GROENE Bedrijven

Verdient uw bedrijf straks een plaats in De Telegraaf Top 100 Groene Bedrijven 2012? Ga ook de uitdaging aan en stuur uw zogeheten 'voetafdruk' als het gaat om onder meer CO_2-uitstoot en duurzaamheid op naar groenetelegraaf@telegraaf.nl. Wekelijks zal een bedrijf worden uitgelicht en kort beschreven op deze pagina's. De Top 100 wordt door een deskundige jury